

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Fitxer 20CPL1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número 608

Comissió de Política Lingüística

Sessió 20, dilluns 8 de juny de 2026

Presidència de l'I. Sr. Francesc de Dalmaes i Thió

Sessió 20 de la CPL

La sessió de la Comissió de Política Lingüística (CPL) s'obre a ****. Presideix Francesc de Dalmaes i Thió, acompanyat del vicepresident, Guillem Sánchez Prat, i de la secretària, Maria Pilar Castillejo Medina. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents Imma Ferret Raventós, Rocio Garcia Pérez, Gisela Navarro Fuster i Joaquim Paladella Curto, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Lluís Puig Gordi, Carme Renedo i Puig i Mònica Sales de la Cruz, pel G. P. de Junts; Irene Aragonès Gràcia, Mar Besses Casanovas i Marta Vilalta i Torres, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Cristian Escribano Ramírez i Pau Ferran Navarro, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Manuel Jesús Acosta Elías, pel G. P. de VOX en Cataluña; Susanna Segovia Sánchez, pel G. P. Comuns, i Rosa Maria Soberana i Bonet, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2026 (tram. 200-00026/15). Govern de la Generalitat. Debat i votació de les esmenes a la totalitat de la secció pressupostària corresponent al Departament de Política

Lingüística. GP PPC, GP VOX, GP CUP-DT, GP Junts, G Mixt. (Text presentat: BOPC 496, 3; esmenes a la totalitat de la secció pressupostària: BOPC 506, 20).

El president

Molt bon dia, diputats i diputades.

**Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya
per al 2026**

200-00026/15

Abans de demanar-vos possibles substitucions, us explicaré una mica com serà aquesta sessió d'avui.

Primer, hi haurà una intervenció de major a menor dels grups parlamentaris que heu presentat esmenes a la totalitat. Tindreu un temps màxim de quinze minuts. En segon lloc, hi haurà la possibilitat d'un torn en contra per part del grup que dona suport al Govern, del PSC, per un temps màxim de trenta-cinc minuts. Hi haurà, després, la possibilitat d'un nou torn dels grups parlamentaris que han presentat esmena a la totalitat, per un temps màxim de cinc minuts cadascun. I, finalment, els grups que no hagin intervingut, si voleu intervenir, tindreu possibilitat de fer-ho en contra d'aquestes esmenes, també per un temps màxim de cinc minuts... Deu minuts -teniu raó-, deu minuts. I, finalment, procedirem a la votació.

Per tant, en primer lloc, us voldria demanar si algun grup ha d'anunciar alguna substitució. Sí, president.

Carme Renedo i Puig

Sí, president. El diputat Isaac Padrós substitueix la diputada Mònica Sales.

El president

Gràcies. Alguna altra substitució?

Imma Ferret Raventós

Sí, president. La diputada Rosa Maria Ibarra substitueix la diputada Gisela Navarro.

El president

Molt bé. Doncs, si no hi ha més qüestions, començaríem amb el primer torn d'intervencions i tindria la diputada Carme Renedo, portaveu del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, per un temps màxim de quinze minuts.

Carme Renedo i Puig

Bon dia a tothom. Vostès, no ho sé, però a mi la gent em pregunta com és possible que la versió 1.0 del pressupost que el president Illa va presentar fa tres mesos, per després -alehop#- retirar-lo, sigui igual que la versió 2.0 d'ara. Igual, però no ben bé. Les versions 1.0 i 2.0 són idèntiques en les grans xifres, però, ves per on, ara, per l'acord amb Esquerra i amb els Comuns, uns nou-cents milions d'euros que no tenien nom ni cognoms, se suposa que sí que en tindran, que sí que serviran per fer polítiques. Nou-cents milions d'euros són molts, molts diners.

Tal com tenim el país, costa de creure que la versió 1.0 dels pressupostos del Govern socialista es pogués permetre el luxe de no tenir un destí prefixat per a gairebé un dos per cent del pressupost. Amb nou-cents milions d'euros es podrien nodrir deu departaments de política lingüística.

El govern de la bona gestió, en deien. Doncs tenir raconets pel que pugui passar per valor de nou-cents milions no sembla pas, precisament, un indicador de bona gestió. Té sentit, això? Té sentit, en general, aquest pressupost? Té sentit el pressupost de Política Lingüística, en particular?

Tothom sap que la versió 1.0 del pressupost no es va aprovar el mes de març, i tothom sap per què. Les eleccions andaluses exigien caminar de puntetes, no fer soroll i intentar crear una bombolla a Andalusia i exigien baixar el volum de la catalanofòbia. Això ho entén tothom, perquè les prioritats dels socialistes han quedat clares. «Per Catalunya, ni nació ni gestió», com diu sempre en Salvador Vergés. Per Espanya, Catalunya en una safata.

Tothom entén la maniobra del març i, en canvi, ningú no entén que aquests pressupostos no fossin possibles el novembre de l'any passat. El novembre de l'any passat o fins i tot el novembre del 2024. Què ha canviat? On era, aleshores, la suposada responsabilitat dels grups que ara el votaran favorablement?

Com deia la nostra presidenta de grup, només s'entén si s'admet que Esquerra ha canviat la línia vermella per la catifa vermella, que Esquerra no ha arrencat res del PSC que el PSC no tingués intenció de concedir des de la minut zero.

I els 41 milions més per aquest departament s'entenen i s'entenen perfectament. Aquest Govern té molta roba per rentar i moltes reliscades lingüístiques per fer-se perdonar i per intentar que s'oblidin.

El conseller acabava una de les presentacions del pressupost dient: «Augmenta el pressupost disponible per al Pacte nacional per la llengua. Hi haurà un enfortiment i un desplegament del Consorci per la Normalització Lingüística. Hi haurà un enfortiment de l'acreditació i de la producció de materials d'autoprenentatge. Llançarem diversos plans específics per a diverses àrees. Incrementarem el suport a la política lingüística municipal i a l'occità, aranès, i a la llengua de signes». És bonic, està bé. Qui pot dir el contrari?

Amb aquest pressupost, per exemple, tenim el Departament de Política Lingüística emocionat amb els milers i milers d'alumnes que frisen per cursar un nivell A1. I moltíssimes persones es matricularan a un curs de nivell A1, segur. No pas totes elles, però és d'esperar que quan l'acabin una majoria significativa sabran presentar-se: «Hola, em dic Carme», donar les gràcies, preguntar una adreça, seguir una instrucció senzilleta de la vida quotidiana i podran omplir un formulari de dades personal com el que donen als hotels -si és que els hi donen en català, és clar. Amb això ja tenim el departament i nosaltres el cel guanyat, sembla.

Déu me'n guard que a algú li pugui semblar que es podria anar una miqueta més enllà, que per estendre l'ús de debò del català, per fer fàcil de bo de veres el català, per ajudar que els catalans no hagin de canviar de llengua, potser estaria bé que aquests aprenents de català arribessin a poder acreditar un nivell A2.

Un A2 no vol dir atemptar contra els drets fonamentals de ningú. Un A2 vol dir poder construir frases senzilles, amb idees de passat o de futur. Un A2 vol dir poder posar un «perquè» en una frase i un adversatiu com «prou» en una altra frase. Un A2 vol dir tenir les eines mínimes -mínimes- per parlar com un adult i començar, sí, a aprendre i entendre la llengua.

Diria que era en aquesta segona presentació dels pressupostos -o potser era en la primera, no ho sé-, en una de les dues el conseller em retreia que havia dedicat bona part de la meua intervenció a referir-me a aspectes de política general i que havia utilitzat els tòpics -tòpics, ho deia ell- de la nacionalització, el col·lapse, Rodalies, el dèficit fiscal, els incompliments, etcètera, que són, es veu, conceptes poc pertinents per a aquesta comissió.

No és que no existeixi la desnacionalització del Govern, el dèficit fiscal, el col·lapse dels serveis públics, convertit en el paradigma de la normalitat d'aquest Govern. És que no són pertinents, és a dir els veia com a no pertinents, com a inapropiats per a la Comissió de Política Lingüística.

Aquest conseller potser encara no ha entès que un Govern és un òrgan col·legiat, o potser no ha entès que un pressupost és una de les lleis més importants que pot fer un Govern.

Els 126 milions que es dediquen al Departament de Política Lingüística són molts o són pocs? Potser seran molts, o pocs, en relació als pressupostos dels altres departaments, i seran molts, o pocs, depenent del repte que es plantegin d'assolir, depenent de si tenen capacitat per incidir en la situació d'emergència lingüística que viu la llengua catalana o si només li faran pessigolles.

Si mantinguéssim aquest pressupost amb els augments de l'IPC corresponent per anys i panys, o si l'augmentem any rere any aquest pressupost, el podríem duplicar, el podríem triplicar, però si es manté la situació colonial i de subjugació lingüística que vivim, si no s'ataquen els elements que provoquen la minorització de la llengua, si no s'acaba amb la preponderància del castellà i no s'exigeix el coneixement del català -el coneixement de veritat, no de per riure- s'està fent política d'aparador, pura cosmètica.

El departament podrà desplegar un ventall creixent i potser infinit de mesures i propostes que, si no hi ha voluntat de fer i empènyer a fer canvis estructurals, d'aquí quaranta o cinquanta anys del català no en cantarà ni gall ni gallina.

«Presentar un pressupost que puja de 85 milions a 126 milions per matemàtiques elementals mostren una diferència», deia el conseller. Tenia raó, és evident. Les matemàtiques elementals no enganyen. Entre el pressupost versió 1.0 i el

pressupost 2.0 hi ha una diferència quantitativa de 41 milions d'euros. Serviran de res? Per a què serviran? Per fer més coses? Per fer més de les mateixes coses? O coses similars que no podran resoldre el problema?

Si no es canvia el marc regulador normatiu, ja podem regalar llibretes i vocabularis, ja podem impulsar el cinema en català per la mainada, que el programa Cinc acabarà sent part de la programació del Museu de Cinema de Girona. Serà pura arqueologia.

Que l'assoliment de resultats en qüestions lingüístiques és un procés lent? És clar que sí, i tant. Ens ho poden explicar perfectament els espanyols que porten tres-cents anys empenyent per arribar on som avui. I a ells encara se'ls fa més llarg aquest procés de minorització. (*L'oradora beu.*) Perdoneu.

La situació de la llengua, per dir-ho segons l'ensenyà del departament, és complexa, diversa i delicada. I sense voluntat de canvi, capacitat de transformació i ambició, això no canviarà mai. I no sabem veure enlloc la voluntat de canvi, la capacitat transformadora, enlloc.

El Govern, el Departament de Política Lingüística inclòs, manté la mentalitat de l'esclau, accepta el marc mental imposat. Sembla ben bé que es busca només la mera conservació, la supervivència de la llengua, malgrat conèixer bé l'hostilitat espanyola cap al país, l'hostilitat espanyola per a la llengua pròpia.

Aquests pressupostos i el discurs amb què van ser presentats palesen que l'únic objectiu és protegir i sobreviure, resistir-se a la desaparició, construir dics de contenció. I potser a aquestes alçades ja hauríem de saber que necessitem abandonar la moral reactiva i el pessimisme i fer un exercici d'autoafirmació radical i desacomplexada. Hem d'assumir el conflicte per poder créixer. Hem de fer servir la llengua com si fos plenament sobirana per fer-la plenament sobirana.

El Govern Socialista hi posarà diners al Departament de Política Lingüística, 126 milions aquest any, però ningú no s'hauria d'enganyar. Ni aquest pressupost, ni aquest Govern tenen cap voluntat, cap ambició, cap compromís autèntic amb la llengua catalana.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari Popular, i té la paraula el seu portaveu, el diputat Cristian Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, president. Bé, avui analitzem un pressupost, el de Política Lingüística, però aquest no és només el pressupost d'un departament. És una radiografia molt precisa de les prioritats polítiques del Govern de Salvador Illa. I quan un pressupost parla, diu moltes coses. Diu què és urgent pel Govern, també diu què no ho és; diu a qui vol acostentar, diu a qui necessita pagar políticament, i diu, sobretot, quin model de Catalunya vol construir.

I el que veiem en aquests comptes és molt clar. Mentre la Catalunya real pateix problemes molt greus en educació, en sanitat, en habitatge, en seguretat, en fiscalitat i en serveis públics, el Govern decideix disparar la despesa en Política Lingüística, multiplicar estructures, reforçar subvencions identitàries i consolidar una maquinària burocràtica que cada any costa més diners als catalans.

Parlem de 126 milions d'euros. És a dir, mentre a moltes famílies els costa omplir una nevera, mentre molts joves no poden ja no pagar un pis, sinó ni tan sols una trista habitació, mentre hi ha barracons, mentre les llistes d'espera sanitària són inadmissibles i mentre els barris acumulen problemes de degradació i d'inseguretat, el Govern de Salvador Illa considera prioritari augmentar de manera espectacular el pressupost de Política Lingüística.

I, jo pregunto, de veritat és aquesta la urgència de Catalunya? De veritat el que li treu el son a les famílies que no poden pagar un lloguer és si el Govern destina més milions a campanyes lingüístiques? De veritat el que preocupa a un autònom que paga uns impostos asfixiants és si hi ha més línies de subvenció per fomentar el català a les xarxes socials? De veritat el que necessita un professor que treballa en unes aules tensionades és una nova estructura administrativa de política lingüística?

Nosaltres ho tenim molt clar i és que el català forma part del patrimoni cultural de Catalunya i mereix un respecte. Però una cosa és respectar i protegir una llengua i una altra molt diferent és convertir-la en una excusa permanent per crear despesa política, subvencions, estructures, campanyes, organismes i xarxes clientelars. Aquest és el problema, no la llengua. El problema és l'ús polític que vostès fan de la

llengua. El problema és convertir el català en una indústria pressupostària. El problema és que cada vegada que vostès diuen «normalització» el que apareix al pressupost és una nova partida, una nova línia d'ajuts, una nova campanya, una nova oficina, una nova estructura i, casualment, sempre hi ha algú que cobra.

Absolutament tot acaba passant pel mateix filtre. Més diners i més intervenció a tot arreu. A l'empresa, a l'escola, a la sanitat, als municipis, a les xarxes, a la tecnologia, als joves, als adults, als nouvinguts i a qualsevol espai que el Govern pugui ocupar.

I després hi ha partides que són especialment reveladores, per exemple la subvenció a l'Associació d'Amics de la Bressola, una entitat vinculada a escoles del sud de França, fora de Catalunya, fora d'Espanya. En exercicis anteriors ja hi constaven centenars de milers d'euros, i ara torna a aparèixer com a subvenció per a despeses de funcionament.

El PSC ha d'explicar molt bé per què en plena crisi d'habitatge, amb problemes greus a l'escola catalana, amb centres que reclamen recursos, amb barracons i amb famílies que no arriben a final de mes, es continuen destinant diners -i encara més dels que destinaven els governs independentistes- dels contribuents catalans a estructures educatives i lingüístiques fora de Catalunya.

Això no és una anècdota, és una manera d'entendre la política. Primer la causa ideològica i després els ciutadans. Primer la xarxa identitària, després els serveis essencials. Primer el relat i després la realitat.

I no és només La Bressola. A l'annex d'ajuts i subvencions apareixen també subvencions vinculades a projectes de cooperació transfronterera, entitats i estructures diverses, i aquest és el patró. Un pressupost ple de petites i grans finestres on s'escapa el diner públic cap a finalitats que no són les urgències dels catalans.

Mentre vostès financen estructures, els ciutadans financen la seva supervivència. Mentre vostès anuncien plans i pactes, els catalans paguen més impostos. Mentre vostès reparteixen subvencions, hi ha famílies que han d'escollir entre calefacció, extraescolars o supermercat. Aquesta és la distància brutal entre el Govern i el carrer.

Aquesta distància no només afecta a Política Lingüística.

Aquest pressupost s'ha d'entendre dins d'un conjunt de comptes, i el conjunt és encara més preocupant. Són uns pressupostos que creixen, sí, però créixer no vol dir un Govern millor. La pregunta no és si el pressupost és més gran, la pregunta és si els catalans viuran millor, i la resposta és que no.

Aquests no són uns pressupostos pensats per la Catalunya que treballa. Són uns pressupostos pensats per la Catalunya administrativa, subvencionada i controlada políticament. Són uns pressupostos al servei de la gran menjadora socialista, una maquinària que sempre troba diners per col·locar els seus, per crear organismes, per muntar comissions, per inventar grups de treball, per repartir subvencions, però que mai troba prou diners ni prou eficàcia per resoldre els problemes de debò.

Fa anys que Catalunya acumula organismes, consorcis, observatoris, pactes nacionals, taules, comissions, oficines i grups tècnics. I quan alguna cosa no funciona, la resposta del Govern no és simplificar, no és executar, no és assumir responsabilitats. La resposta és crear una altra comissió. I quan la comissió no funciona, i quan el grup de treball no funciona, anuncien una estratègia, i després un pacte, i després una oficina, i després una subvenció, i així fins a l'infinit. Això no és governar, això és alimentar una estructura política amb diners dels catalans.

El resultat és un PSC més fort i una Catalunya més dèbil. Un Govern més gran i uns ciutadans més asfixiats. Una administració més extensa i uns serveis públics que continuen fallant.

I aquí hi ha el fons polític dels comptes. Aquests pressupostos no són només els pressupostos de Salvador Illa. Són els pressupostos que Illa necessita perquè Esquerra li permeti continuar governant. Són els pressupostos de les cessions. Són els pressupostos dels equilibris amb Junqueras. Són els pressupostos d'un tripartit encobert on uns governen, Esquerra condiona i els Comuns fan de comparsa quan toca.

Ens van dir que Salvador Illa venia per passar pàgina, però el que ha fet és escriure una nova pàgina de dependència a l'independentisme. Esquerra no és al Govern, però mana com si ho fos. No ocupa formalment les conselleries, però condiona l'agenda. No surt a les fotos, però marca el preu, i el preu sempre és el mateix: més

estructura nacionalista, més diners pel relat identitari i més desmantellament de la presència de l'Estat i més cessions polítiques.

Per això nosaltres diem «no» a aquests pressupostos, perquè aquests pressupostos van de poder, va de qui mana realment, va sobre en què es gasta els diners dels catalans i un pressupost que no serveix per millorar la vida dels ciutadans, sinó per mantenir un equilibri polític entre el PSC, Esquerra i els Comuns.

I quan mirem les prioritats, la resposta és evident. Tenim centenars de milions en estructures, televisions públiques, organismes, subvencions i aparells administratius. Tenim noves delegacions a l'exterior, noves estructures, nous anuncis i nous plans.

Però després falten recursos allà on fan falta de veritat. Falta una aposta clara per l'excel·lència educativa, falta una baixada fiscal contundent, falta una política real d'habitatge que no sigui només intervencionisme i propaganda, falta seguretat, falta suport a les famílies, falta una administració més àgil i falta respecte als contribuents.

Perquè aquesta és una altra qüestió fonamental. Cada euro que vostès gasten surt de la butxaca dels catalans. No és diner del Govern, no és diner del PSC, no és diner d'Esquerra, ni és diner dels consellers. És el diner de la gent que treballa, que paga impostos, de l'autònom que s'aixeca cada matí, del petit empresari que aguanta les plantilles, del treballador que veu com el salari li dura cada vegada menys, de la família que paga més i rep menys. I amb aquests diners vostès han decidit construir un pressupost que no alleuja la vida dels catalans, sinó que engreixa la maquinària política.

Des del Partit Popular defensem una altra manera de fer les coses. Defensem protegir el català sense imposicions, sense sectarisme i sense convertir la llengua en un negoci pressupostari. Defensem una administració més prima, més eficaç i més respectuosa amb els ciutadans. Una Catalunya que vagi de sanitat, d'educació, de seguretat, d'habitatge, de dependència, de famílies i d'activitat econòmica. Defensem que Catalunya deixi de viure atrapada en un bucle identitari i torni a parlar de prosperitat, de llibertat, de convivència i de qualitat dels serveis públics.

Per això no avalarem aquest pressupost. No podem avalar un pressupost que augmenta de manera desmesurada la despesa lingüística mentre la realitat social

de Catalunya empitjora. No podem avalar un pressupost que envia diners a entitats fora de Catalunya mentre aquí hi ha necessitats urgents sense cobrir. No podem avalar un pressupost que confon cultura amb clientelisme, llengua amb control polític i governar amb repartir diners dels catalans.

És per això que hem presentat una esmena a la totalitat i és per això que el nostre vot serà contrari. Perquè no volem una Catalunya al servei de la menjadora socialista. No volem una Catalunya atrapada a la despesa identitària. No volem una Catalunya on cada problema es respongui amb una nova estructura o una subvenció.

Volem una Catalunya que torni a posar els ciutadans al centre. I aquests pressupostos clarament no ho fan.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX, i té la paraula el seu diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. El Partido Socialista es como el hermano acomplejado de sus hermanos mayores, los partidos secesionistas. La imposición del monolingüismo en catalán y la diglosia recuerdan algunos regímenes del siglo XX. Son separatistas en diferido, puesto que la creación de la *conselleria* de Política Lingüística es la implementación de las *estructures d'Estat* por otras vías.

El Partido Socialista se ve obligado a usar el castellano, aunque solo durante la campaña electoral -eso sí-, porque le estamos pisando los talones, por ningún otro principio. De alguna manera, pues, pueden tenernos miedo. Al menos el Partido Socialista, esto sí, ha omitido de sus siglas la «O» de obrero, haciendo honor a la verdad. El PSOE debería hacer lo mismo por traicionar sistemáticamente a los trabajadores y obreros.

Según los resultados de la encuesta de Sigma 2 de principios de año, VOX ya le robaba más de 300.000 votos al PSOE y la sangría ha sido especialmente intensa

en los últimos meses. Para los trabajadores y familias humildes de Cataluña y del resto de España, cada vez más VOX es la única alternativa.

La brecha entre la realidad sociolingüística y las políticas en esta materia solo puede responder a dos razones: o a la torpeza o a la maldad. Y el Partido Socialista tiene el mérito de reunir torpeza, al ser los tontos útiles de los partidos secesionistas, y la maldad, al presentarse ante el electorado como una fuerza constitucionalista al mismo tiempo, cosa que sabemos que no lo es.

Lo único que refleja esta brecha es la desconexión entre las élites secesionistas y protosecesionistas para con el pueblo. Christopher Lasch, crítico social y asesor informal del presidente de los Estados Unidos, el antiguo presidente Jimmy Carter, decía: «Si las élites hablan únicamente entre sí, una razón es la ausencia de instituciones que promuevan una conversación general.» En lugar de construir instituciones que promuevan esa conversación general, están reforzando la endogamia de una clase política sólo dispuesta a hablar entre sí, con una lengua y un lenguaje oficiales que abjuran del más del cincuenta por ciento de la población catalana.

El Partido Socialista es a los partidos separatistas en Cataluña lo que el Partido Popular al PSOE en España. Consolida los avances de la agenda de Junts, Esquerra, la CUP y compañía.

Estos presupuestos, que son exactamente los mismos que presentaron hace tres meses y que entonces no se aprobaron, son un ejemplo de corrupción institucional. Quieren ir siempre un paso más allá en el nivel de degradación y deslealtad.

Mientras ustedes viven en una realidad paralela, discutiendo sobre el sexo de los ángeles, el coste de la cesta de la compra en Cataluña se sitúa en máximos históricos, llegando a unos 321 euros mensuales de media, siendo los productos básicos -leche, huevos, aceite- los que más han sufrido un aumento desproporcionado, un cuarenta y cinco por ciento desde 2021, mientras que los salarios de los catalanes no han subido esto, ni mucho menos.

El PIB per cápita ha caído. El índice de pobreza infantil en Cataluña se sitúa en el treinta y seis por ciento. El paro juvenil en el 19,3 por ciento. El sistema educativo

catalán es precario. La delincuencia más grave se ha disparado en Cataluña. Las agresiones sexuales con penetración han aumentado un 388 por ciento desde 2016.

En 2025, los extranjeros han cometido el 60,3 por ciento de las agresiones sexuales, el setenta y tres por ciento de los robos con violencia y el cincuenta y cinco por ciento de los asesinatos o tentativas de asesinato, y esto que los extranjeros significan, representan el dieciocho por ciento de la población.

Por eso presentamos nuestra enmienda a la totalidad a estos presupuestos del Partido Socialista, Esquerra y Comuns.

¿Quieren algunas muestras de gasto superfluo e innecesario después de este contexto y de este prólogo que acabo de exponerles? Pues, miren, le han destinado tres millones de euros, por ejemplo, en cuatro años a entidades que promueven la imposición del catalán. Las principales identificadas en los presupuestos son, por ejemplo, Plataforma per la Llengua, aquellos especialistas en vigilar a los niños en los patios de los colegios, que recibe transferencias directas por importes de 120.000 y 640.000 euros. El Consorci -para no citar todos- per la Normalització Lingüística recibe la mayor partida, más de 54 millones de euros. Acció Cultural del País Valencià, prácticamente 300.000 euros. Obra Cultural Balear, Fundació Universitat Catalana d'Estiu, Fundació Escola Valenciana, Consorci del Centre de Terminologia Termcat, podríamos decir con este desarrollo de la neolengua en plan orwelliano. Institut d'Estudis Catalans. Fundació Sambori, a lo que ustedes denominan en su ensoñación Països Catalans.

Se puede seguir y se puede continuar con muchísimos otros ejemplos. VOX rechaza la financiación de la propaganda separatista dentro y fuera de España, usando como herramienta la lengua, prostituyendo de este modo, desgraciadamente, la lengua.

Los presupuestos destinan recursos específicos a la proyección internacional de la lengua como herramienta de propaganda separatista. Pondré algunos ejemplos. El programa 442, de Internacionalización de la Cultura. El Departament de Política Lingüística, aporta casi 300.000 euros específicamente para la promoción exterior, y me entretengo en el Consorci de l'Institut Ramon Llull, que es el principal perceptor de transferencias para la proyección exterior de la lengua catalana. Pero esto es una paradoja, precisamente Ramon Llull, en su magistral obra *Llibre d'Amic e Amat*,

explica como los caminos de la lealtad son siempre rectos. En los versículos 2 y 295, concretamente, expone que el alma que busca a Dios, a pesar de las dificultades y tribulaciones, es leal y por consiguiente sigue el camino recto. Pues, bien, resulta paradójico que el Departamento de Política Lingüística utilice a Lull de forma tan burda, incluso contradictoria ¿Qué clase de lealtad es esta? Utilizar los recursos de todos, de todos los catalanes, y por ende españoles, para afianzar el proyecto separatista a fuego lento y subrepticamente.

Voy concluyendo, porque podríamos citar muchísimos más ejemplos de cómo estas partidas están alejadas de la realidad, o muchas de ellas.

En conclusión, lo mejor que podría hacer la Generalitat es destinar su presupuesto del Departament de Política Lingüística para solucionar los problemas reales de los catalanes, ya que este departamento no cumple con el cometido que se le exige a una política lingüística, es decir la gestión de las lenguas en su debida proporción y atendiendo la realidad sociolingüística, cultural e histórica, en este caso de Cataluña, cosa que no hace en absoluto el actual Departament de Política Lingüística, ya que solo se preocupa de imponer el monolingüismo en catalán, excluyendo a más de la mitad de los catalanes que tienen el castellano como lengua materna.

Y, concretando -y así acabo-, miren, con el presupuesto de los más de 54 millones de euros del Consorci per a la Normalizació Lingüística, para ser propositivos, podríamos pagar el comedor escolar a veinte mil niños en riesgo de exclusión durante un año -veinte mil niños en riesgo de exclusión durante un año. Pero el Govern prefiere alimentar a los niños con adoctrinamiento separatista a través de la lengua, antes que alimentar sus cuerpos con becas comedor.

Muchas gracias.

El president

Doncs, ara és el torn del Grup Parlamentari de la CUP, i té la paraula la seva portaveu, Maria Pilar Castillejo Medina.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí, gràcies, president. La CUP hem presentat també una esmena a la totalitat a aquests pressupostos de Política Lingüística justament per un motiu contrari al que

acaben d'expressar els dos grups que m'han precedit, no perquè pensem que són excessius els diners que hem destinat a llengua, sinó perquè considerem que el model de política lingüística que impulsa el PSC no és capaç de revertir el procés de substitució lingüística que viu el país. Per tant, no tenim un problema quantitatiu, sinó polític. No pensem si és important si la partida ha crescut o no, sinó si el Govern continua abordant la llengua com aquesta política sectorial, quan en realitat és una qüestió transversal que afecta a la construcció nacional, la cohesió social, els drets de la ciutadania, l'educació, el model econòmic, l'acollida, la cultura.

I, per tant, mentre la política lingüística del PSC continuï assumint que la situació del català es pot corregir mitjançant cursos, campanyes, subvencions o accions de promoció, nosaltres continuarem considerant que la situació del català està vinculada a relacions de poder, a la manca de sobirania política i a un model econòmic i social que dificulta cada vegada més que puguem viure plenament en català.

El que es va presentar com un gran avenç la creació de la conselleria de Política Lingüística com una demostració del compromís del Govern amb la llengua, la veritat és que després de dos anys continuem fent-nos la mateixa pregunta, que és que quina capacitat real té aquesta conselleria per modificar les polítiques que condicionen el futur de la llengua? Perquè el futur del català depèn de decisions que es prenen a Educació, a Salut, a Justícia, a Interior, a Empresa i Treball, a Universitats, a Cultura, i són aquests departaments els que han de determinar si es garanteixen els drets lingüístics, si el català és llengua de cohesió al sistema educatiu, si et pot viure plenament en català a l'àmbit laboral o si la llengua es presenta en els espais principals de socialització.

Però, al nostre parer, la conselleria no té la capacitat política necessària per condicionar cap d'aquestes decisions que es prenen a la resta de conselleries i, per tant, la paradoxa és evident. Es crea una conselleria específica per demostrar que la llengua és una prioritat mentre les decisions que realment condicionen el futur continuen prenent-se en altres àmbits on la llengua ni ho és ni serà central.

En aquest sentit, el PSC ha creat una conselleria sense haver convertit la llengua en una prioritat del conjunt del Govern i, per tant, difícilment aconseguirem que revertim

aquesta situació de decreixement de l'ús de la llengua, perquè és incapaç la mateixa Generalitat de garantir que la llengua es parli dintre de les seves pròpies estructures.

Les vulneracions de dret lingüístic no es produeixen només en àmbits privats, no venen només a part de l'Estat, sinó que l'administració pública catalana aquí té molts greuges a explicar.

L'àmbit sanitari continua parlant en castellà, l'administració de la Justícia continua profundament castellanitzada, hi ha casos recurrents de vulneració dintre dels cossos policials, de Mossos o de policies locals; una part significativa de l'administració t'atén només d'entrada en castellà o canvia sistemàticament de llengua; empreses contractades o concertades per la Generalitat continuen prestant serveis sense garantir els drets lingüístics de la ciutadania i, per tant, es fa evident que la llengua no es recuperarà mentre no sigui una prioritat efectiva del conjunt de les institucions del país.

Volíem també comentar una altra eina que també ha servit pel mateix, que és per nosaltres el Pacte Nacional per la Llengua. Creiem que part és aquesta idea principal, anem a construir consensos amplis al voltant de la llengua, però el principal repte pel país i per la llengua no és arribar a aquests consensos, perquè creiem que ja hi són, sinó tenir la capacitat política per defensar les idees que hi contenen.

El català, la llengua retrocedeix perquè existeixen relacions de poder que afavoreixen una llengua i ens subordinen una altra, i el pacte no s'ha demostrat com una eina útil per canviar res en aquest sentit, sinó que contribueix a generar aquesta percepció que existeix una gran resposta nacional compartida, però evita abordar els conflictes polítics, econòmics i institucional que expliquen la situació actual. I per nosaltres forma part, igual que la creació de la conselleria, d'aquesta estratègia més general del PSC, que es basa en la construcció de consensos i la desactivació dels conflictes. Però mentrestant aquests conflictes continuen existint encara que deixin d'anomenar-se com a tals.

Nosaltres creiem que cal un impuls important de com es gestiona la llengua per poder fer canvis reals, que ens cal una garantia efectiva per viure plenament en català davant de les administracions públiques, dels serveis públics essencials, de les empreses que operen amb recursos públics i aquesta garantia actual, aquesta

garantia efectiva no existeix. Creiem que cal també construir un model d'acollida que es basi en una corresponsabilitat pública, social i empresarial que garanteixi les condicions materials necessàries perquè tothom pugui aprendre la llengua, que cal incorporar criteris lingüístics amb la contractació pública però de manera obligatòria, amb subvencions, amb concerts, amb polítiques laborals, i que cal impulsar també un espai cultural, comunicatiu i audiovisual compartit al conjunt dels Països Catalans per reforçar aquelles polítiques que permetin construir una vida plenament en català.

Creiem que el PSC aborda la qüestió lingüística com una política sectorial, quan el que cal davant d'aquesta situació de retrocés és alinear el conjunt de totes les eines que té el Govern. Defensem que la llengua és una qüestió de drets, de poder, de sobirania i de construcció nacional.

Creiem que tant la conselleria de Política Lingüística com el Pacte Nacional han servit principalment per construir un relat que la llengua ocupa una posició central en l'acció del Govern, quan això no és veritat. La realitat és que les polítiques que determinen el futur del català continuen prenent-se en altres espais on la llengua continua sent secundària i que no necessitem únicament més recursos o més estructures administratives, sinó que el que cal és una capacitat política per transformar les condicions que avui dificulten viure plenament en català, que la conselleria actualment no disposa d'aquesta capacitat política i cal, aleshores, un Govern disposat a situar el centre de totes les seves polítiques.

I és per això que nosaltres defensem l'esmena a la totalitat que hem presentat.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. No tenim representant del Grup Mixt i, per tant, ara seria el torn de la diputada Imma Ferret, com a portaveu del Grup Socialista, per un temps màxim de trenta-cinc minuts.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Fa dues setmanes el conseller Vila ens presentava en aquesta mateixa comissió el pressupost del Departament de Política Lingüística per aquest 2026.

Vam exposar també en aquesta mateixa comissió, cada grup parlamentari que va assistir-hi, el posicionament davant dels comptes, uns comptes amb dotació per política lingüística més gran que mai la Generalitat de Catalunya ha destinat per enfortir la llengua catalana.

I és així com aquests pressupostos expressen una idea molt clara. Catalunya torna a avançar amb estabilitat, amb ambició i amb mirada de futur. Perquè defensar aquest projecte de llei i de pressupostos de la Generalitat és defensar la principal eina que té un Govern per desplegar el seu projecte polític i du a terme les polítiques públiques que considera necessàries.

No parlem només de les dotacions d'unes partides, d'uns números, sinó que el que es pretén amb aquests comptes és fixar el full de ruta per prioritzar, per actuar, per afrontar els reptes de futur d'un país i, sobretot, per fer-lo avançar.

I tal com va expressar la consellera en el ple del debat d'esmenes a la totalitat, aquest pressupost és fruit d'un procés de negociació exigent, intens i fructífer que permet dir que aquests pressupostos presentats ara al Parlament són millors que els que es van presentar fa uns mesos. I ho són perquè incorporen l'accent, l'enfocament i la visió de tres grups polítics que l'han fet molt millor, amb la força i amb l'ambició de l'acord per donar estabilitat, reforçar els serveis públics, impulsar la inversió, protegir la ciutadania i preparar Catalunya per als grans reptes de futur. Perquè l'acord és sempre un exercici de responsabilitat compartida i aquesta és la política útil. I, en temps d'incertesa, la responsabilitat és més important que mai.

Pactar no és renunciar, és reconèixer, des de l'acord, la pluralitat i diversitat del país, cedint parcialment per incorporar allò que ens millora col·lectivament.

«El socialisme és portar la màxima llibertat, la màxima igualtat i la màxima fraternitat possibles a les persones que viuen en societat», ens deia l'Ernest Lluch. Per això, des del nostre grup parlamentari entenem la política basada en el diàleg, la negociació, el pacte i l'acord.

I és així com aquests pressupostos s'entenen, des de la responsabilitat, la generositat i el sentit de país. Que es puguin superar les diferències i no es bloquegi el país, sinó que serveixin per millorar les polítiques.

I és per això que arriben ara al debat més forts, perquè hi ha una majoria, perquè té acords, perquè hi ha els mecanismes per marcar una direcció de legislatura. Són els pressupostos d'un país que no es resigna, que no vol administrar la inèrcia, sinó accelerar; que vol recuperar plenament l'orgull, la confiança i la capacitat de liderar la pròxima dècada.

Amb aquests comptes, el Govern del president Illa consolida una etapa d'estabilitat útil, d'acords progressistes i de Govern per a tothom. En un temps en què massa sovint la política es confon amb el soroll, el bloqueig o la confrontació estèril, aquests pressupostos representen exactament el contrari: serenitat, responsabilitat i capacitat de construir majories al servei del país.

Parlem de 49.162 milions d'euros per reforçar els serveis públics, impulsar l'habitatge, accelerar la inversió, enfortir l'autogovern, defensar el català, vertebrar el territori i generar prosperitat compartida. Però no es tracta només d'una xifra, es tracta d'una direcció política, posar la força del pressupost al servei d'una Catalunya més forta, més justa, més cohesionada i amb més oportunitats.

Aquest és el sentit profund dels comptes, donar resposta al present i alhora preparar el futur, millorar la vida quotidiana de la ciutadania i al mateix temps posar les bases del país que volem ser d'aquí deu anys. Una Catalunya amb millors serveis públics, amb més habitatge, amb més seguretat, amb més recerca, amb més indústria, amb més cultura, amb més equilibri territorial i amb més capacitat institucional. Estem davant d'uns pressupostos orientats a garantir la cohesió social, l'equilibri territorial i el benestar pel conjunt de Catalunya.

Alhora que cal agrair els acords amb Esquerra Republicana i Comuns, perquè també s'han previst accions per enfortir el lideratge de Catalunya, no només per aquest mateix exercici, sinó també posant la mirada i projecció de futur fins al 2030.

I en aquest sentit, i pel que fa a l'àmbit de la llengua, veiem una aposta molt clara en aquest pressupost per defensar i promoure el català. Passem de 85 milions d'euros a 126 milions, una xifra molt important per la llengua, que suposa un increment del quaranta-tres per cent respecte el pressupost 2023 i que equival a destinar 15,49 euros per a habitant en política lingüística, només des del Departament de Política Lingüística.

Aquest és el Govern que més recursos ha destinat a la política lingüística en la història de la Generalitat. Perquè el català és una llengua de cohesió, de cultura, d'oportunitats, que mereix ser protegida, promoguda i transmesa sense complexos i amb orgull. És un patrimoni de tots i de totes, una riquesa que volem i hem de preservar.

I vull recordar que estem davant dels primers pressupostos de la conselleria de Política Lingüística, un departament de nova creació aquesta legislatura, fruit també dels acords d'investidura del president Illa, però que demostra clarament que aquest govern dóna importància a la llengua, impulsant l'aprenentatge, ús i apreciació com a prioritat d'acció.

Perquè, més enllà del que diuen alguns partits representats en aquesta cambra, els vull tornar a dir que anar a favor del català no és anar contra cap altra llengua ni contra ningú. La llengua catalana és eina d'acollida, vertebradora de la societat. Per tant, invertir en política lingüística és una estratègia de país i de responsabilitat institucional. És treballar per garantir que el català continua sent una llengua compartida per tota la població, un espai de trobada, instrument de progrés i motor d'ascensor social.

D'aquí la necessitat d'uns pressupostos que recullin les accions per fer efectives aquestes polítiques i les dotin del necessari per fer-ho possible, i fer-ho amb planificació, coordinació i avaluació de l'impacte, amb una mirada transversal, perquè la llengua travessa el conjunt de les polítiques públiques i és present en tots els àmbits de la vida quotidiana, per reforçar la presència de la llengua en tots els àmbits de la societat i situar-la on li pertoca. Per això és important continuar reforçant la conselleria de Política Lingüística, dotar-la dels recursos humans i materials necessaris per fer més efectiva la seva capacitat d'acció.

Així mateix, també important és implementar el Pacte Nacional per la Llengua, que, després de conèixer el balanç del primer any del seu desplegament, podem dir que s'han fet avanços significatius per la llengua. Segons les dades presentades, ja s'han completat el seixanta-dos per cent de les mesures, un catorze per cent es troben molt avançades i un vint-i-dos per cent estan en marxa. Un balanç que evidencia

que quan hi ha planificació, consens i recursos es poden impulsar polítiques lingüístiques ambicioses que donen resultats.

Aquest espai de consens, que és el pacte amb mirada transversal i treball coordinat entre institucions, entitats i societat civil d'arreu del país, que ha anat incorporant nous signants, amb la voluntat d'implicar tots aquells actors disposats a treballar per fomentar el coneixement i l'ús del català està donant els seus fruits. I novament aprofito per convidar tots els grups parlamentaris que encara no ho han fet, que s'hi afegeixin i així continuar sumant esforços pel català.

Un dels més grans esforços que trobem en el marc del Pacte i que voldria destacar, que també recull el pressupost, és el reforç tan significatiu que s'ha fet de l'oferta formativa de català per adults, amb el relleu del Consorci per a la Normalització Lingüística, amb l'impuls dels cursos coordinats amb entitats, sindicats, patronals, col·legis professionals, entre d'altres, i la subvenció per a organitzar cursos gratuïts de català A1 i A2 per ajuntaments, mitjans i petits, i entitats del país.

També cal destacar la millora del sistema d'acreditació lingüística i la creació del certificat A1, que fins ara no existia, i és especialment rellevant per facilitar l'aprenentatge i l'acollida lingüística de les persones nouvingudes.

També han estat molt rellevants les accions dutes a terme des del pacte en l'impuls de la política lingüística als municipis, les eines i recursos posats a disposició dels ajuntaments per facilitar l'elaboració de plans municipals d'impuls del català, així com en la línia de subvencions destinades a municipis i entitats. Està permetent fer arribar l'oferta arreu del país. Perquè els municipis són una peça clau per reforçar la cohesió territorial i fer arribar la política lingüística al dia a dia de la ciutadania. És des de la proximitat que la llengua esdevé una eina d'acollida, de participació i de generació d'oportunitats. I cada vegada veiem més ajuntaments implicats i assumint aquest paper que situa la política lingüística com una prioritat també des de l'àmbit local. D'aquí que amb el pressupost també s'hi dona continuïtat.

Un altre àmbit clau és el digital i l'audiovisual. Les mesures impulsades fins ara han contribuït a incrementar la presència del català en espais estratègics pel futur de la llengua, especialment entre els més joves, amb resultats com els publicats

recentment que diuen que el consum de contingut en català a les xarxes socials va augmentar el 2025 en un setanta-dos per cent. En aquest context, la creació d'una direcció general específica en aquests àmbits evidencia la voluntat de consolidar aquesta feina i reforçar les eines necessàries perquè el català continuï guanyant presència en aquests entorns.

I això també es tradueix en aquest nou pressupost que, fruit dels acords amb Esquerra Republicana, incorpora una partida de cinquanta milions d'euros destinada a reforçar el català fins al 2030 en l'àmbit tecnològic i digital per aconseguir, doncs, aquesta presència normalitzada en aquest entorn.

Així mateix celebrem que també es destinin tres milions d'euros a la protecció de la llengua en la intel·ligència artificial, perquè ens sembla imprescindible treballar per garantir que la llengua sigui present en les noves tecnologies.

Un altre àmbit destacat, tant en el balanç del pacte com en aquest projecte de pressupost, és el reforç de la presència i l'ús del català en l'àmbit esportiu. L'esport és un espai de socialització i d'integració de primer ordre, especialment entre infants i joves, i és important que el català hi sigui present amb normalitat, i en aquest sentit l'acord del pressupost incorpora també una partida de més de deu milions d'euros.

També valorem positivament que s'incloguin partides destinades a la promoció de l'occità-aranès i al foment de la llengua de signes catalana, així com mantenir el suport al conjunt del domini lingüístic català.

Per tant, estem davant uns pressupostos importants per continuar revertint la tendència que mostraven les darreres dades sociolingüístiques i fer créixer la presència i l'ús del català en tots els àmbits i sectors, atenent especialment a la garantia dels drets lingüístics.

L'objectiu últim ha de ser que qualsevol persona que vulgui aprendre català, utilitzar-lo i incorporar-lo plenament a la seva vida quotidiana, tingui les eines i les oportunitats per poder-ho fer.

Davant d'uns pressupostos com els que s'han presentat, que volen donar resposta a les necessitats reals del país, entenem que una esmena a la totalitat hauria de ser alguna cosa més que una simple manera de dir «no». Hauria d'explicar quin

pressupost alternatiu es proposa, amb quins ingressos, amb quines prioritats, amb quines renúncies i en quin model de país apostem. «La bona oposició fa millor el Govern», senti'm a dir moltes vegades el president Illa. Aquesta oposició hauria de tenir rigor en les crítiques i hauria de fer propostes que obrissin camí a contrastar els models que defensem amb una alternativa.

I en aquest sentit, val a dir que entre els grups que han presentat esmenes a la totalitat en l'àmbit de Política Lingüística hi veiem diferències.

En la intervenció de Junts observem un toc crític, però constructiu, a diferència del PP i VOX, que qüestiona l'existència del Departament de Política Lingüística i la necessitat evident d'augmentar els recursos pel català. És més, Junts reconeix que bona part de les actuacions que s'hi recullen són positives, tot i que –diu– són mancades d'ambició, com també subratlla la CUP. El desacord ve més per la capacitat financera pròpia i l'ambició nacional, igualment pel que fa al Pacte Nacional per la Llengua, que es reconeix com a eina útil, però insuficient.

Aquesta és la realitat de les esmenes, poca o nul alternativa, molts retrets i poca construcció. Aquestes esmenes no milloren el pressupost, sinó que l'aturen, bloquegen una eina sense millorar el debat, tanquen la possibilitat de tenir un instrument per fer avançar el país.

I en aquest sentit podem veure dos tarannàs davant del pressupost. D'una banda, si les diferències polítiques serveixen per bloquejar o si aquestes serveixen per construir. I és així com aquests pressupostos són possibles, perquè s'han superat les diferències en favor d'un acord.

Quan els partits democràtics no donen resposta, quan la política només s'utilitza pel bloqueig, el retret i la impotència, els extrems aprofiten la ràbia i el desordre.

Per això, aquests acords importen no només per les dotacions econòmiques que mobilitzen, ni només pels projectes que incorporen, sinó perquè demostrin que encara és possible fer política des de la responsabilitat, des del reconeixement de la pluralitat i des de la voluntat de construir.

És per aquest motiu que des del nostre Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar rebutgem les esmenes a la totalitat del projecte de pressupostos. Però

rebutjar les esmenes no vol dir que el pressupost ja no es pot millorar. Vol dir que Catalunya no pot permetre's que el debat acabi abans de començar. Per tant, volem que el tràmit parlamentari continuï amb esmenes parcials, negociació, seguiment, exigència i control parlamentari, perquè volem que la democràcia pressupostària no es vegi acabada per una esmena a la totalitat que no ofereix alternativa, i esperem aportacions d'aquells grups parlamentaris que vulguin el progrés real de Catalunya i del català.

Aquests pressupostos són una eina, doncs, que Catalunya necessita, i el que es necessita per aprendre, conèixer i parlar la llengua catalana és voler tenir més oportunitats, voler créixer i avançar, és estimar la cultura i el país, és millorar la convivència i la cohesió social.

Per tant, si ens estimem la cultura i la llengua, elements vertebradors de la societat diversa i plural que som, i volem dur a terme les fites consensuades per un ampli ventall de la societat, hem de dir que Catalunya necessita pressupostos per avançar i progressar.

Per això, des del nostre grup parlamentari agraïm a Esquerra Republicana i Comuns la responsabilitat i sentit del país que demostren tenir amb els acords assolits per avançar en l'aprovació d'aquests comptes, perquè confiem en la política útil, que fa del diàleg i la negociació la manera de treballar per aconseguir el màxim consens per poder construir el present amb una mirada cap a un millor futur per a tothom.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara encara estaria previst un nou torn de rèplica dels grups parlamentaris que han presentat esmena a la secció de... No? *(Pausa.)* Cap d'ells? La CUP tampoc?

Per tant, ara li tocaria el torn a aquells grups parlamentaris que encara no heu intervingut. De fet, també tindríeu vosaltres un altre torn, però no pot haver-hi rèplica si no hi hagués intervenció dels grups presentants.

Per tant, ara tocarien els grups que encara no heu intervingut, per un temps màxim de deu minuts.

I, en primer lloc, tindria la paraula la diputada Marta Vilalta, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, per un temps màxim de deu minuts.

Marta Vilalta i Torres

Moltes gràcies, president. Després d'escoltar-los a tots i abans d'entrar també en matèria de política lingüística, voldria fer alguna reflexió del context en el qual ens trobem. I és que vivim uns temps de tensió dels serveis públics, d'incertesa econòmica, també d'incertesa global, amb precarietat en l'àmbit laboral i especialment amb precarietat en l'àmbit d'accés a l'habitatge, on bona part de la ciutadania li costa arribar a final de mes. Veiem amenaces per part dels populismes que usen la demagògia i la desinformació, quan no directament els delictes d'odi, per intentar fracturar la societat i esgarrapar uns quants vots.

Aquesta situació global, en el cas de Catalunya, cal sumar-hi un dèficit fiscal que ofega les finances de Catalunya i una desinversió històrica en forma de maltractament al nostre país, que ha anat minvant les oportunitats de progrés.

I en aquest context podríem tenir la temptació, des d'Esquerra Republicana, de situar-nos en el no a tot, perquè no ho podem arreglar tot. Però aquesta no és la posició que tenim nosaltres. Mirin, som crítics amb el Govern, van vendre'ns gestió i la gestió més aviat ha estat deficient, veiem vagues, conflictes, rectificacions que ha hagut de fer el Govern, i a la manca de gestió també hi hem de sumar manca d'ambició nacional i social. I també davant d'aquest Govern, novament, podríem tenir la temptació de dir «no» als pressupostos i fer-ho com a càstig a aquest Govern que creiem que no se n'acaba de sortir.

Però uns pressupostos no són per a un Govern, són per a la gent, per als col·lectius, pels serveis públics, per l'estat del benestar, per poder invertir, per als municipis i per moltes altres coses.

I, per tant, teníem dues opcions: no fer res, el no a tot, el quant pitjor, millor, o intentar influir i ser útils. I hem triat aquesta segona opció: negociar, ser útils, fer que les coses passin.

A Esquerra hem fet un exercici de responsabilitat –de fet, com hem fet sempre–, entenent la política com l'art de poder arribar a acords. Com vam fer ja amb l'acord

d'investidura, amb el compromís amb el país, posant-hi ambició nacional i social i amb avenços amb guanys de sobirania. Llavors, quan vam pactar la investidura, amb un nou model de finançament, amb la recaptació de l'IRPF, amb el desplegament de les polítiques republicanes i amb la resolució del conflicte com a pilars centrals.

I ara ho hem fet negociant uns pressupostos que si els haguéssim pogut fer nosaltres els hauríem fet diferents, és clar, però en els quals hem pogut incidir per posar l'accent en el reforç dels serveis públics, hem pogut posar l'accent en guanys de sobirania, en fer i insistir en l'equilibri territorial, i també en la defensa de la llengua catalana.

Es tracta d'aprofitar l'increment dels recursos del pressupost per posar-lo a disposició de la ciutadania. I en el cas de Política Lingüística, fer possible un pressupost, fer possibles uns pressupostos que enforteixen i nodreixen el departament, que recordem-ho, que, com ja s'ha dit, és nou, és de nova creació, també gràcies a l'acord d'Esquerra Republicana i, per tant, creiem que és necessari per situar la llengua a la taula dels grans. Aquells diputats que fins ara han parlat i que han sigut crítics amb la creació del nou departament, imaginin-se com estaríem com a país si no hi fos aquesta conselleria o no tinguéssim el Pacte Nacional per la Llengua. Per tant, són instruments necessaris, i ara aquests pressupostos el que ens ha de permetre és donar més potència a les polítiques en defensa de la llengua catalana.

Fruit d'aquesta responsabilitat, Esquerra ha condicionat els pressupostos, ha prioritzat el país i ara el Govern ja no tindrà cap excusa pel que fa a la seva gestió i acció política.

Per això, ja els avanço –no és cap sorpresa– que votarem «no» a les esmenes a la totalitat en aquesta secció pressupostària que avui ens ocupa. Això sí, també els anunciem que farem esmenes parcials perquè fins a l'últim moment intentarem millorar uns comptes que han de ser el més útils possibles per a la gent i creiem que tenim una finestra d'oportunitat que volem aprofitar.

Com dèiem, la influència d'Esquerra Republicana s'ha vist i ha passat per guanys de sobirania, per traçar, per dibuixar aquest país que guanya sobirania. Ho veiem amb

la preparació de l'Agència Tributària de Catalunya per recaptar l'IRPF, amb la creació de l'Autoritat Aeroportuària de Catalunya, assumint la gestió de seguretat ciutadana en ports i aeroports, amb el Consorci d'inversions que s'ha de fer realitat o amb la governança per poder tenir la gestió del Consorci de la Zona Franca.

També veiem la influència d'Esquerra Republicana en poder insistir, en poder construir un país més fort i equilibrat territorialment. Exemples, en aquest cas, són el pla de pobles, el finançament d'interventors i secretaris dels municipis de menys de dos mil habitants, el programa Regenera per a la rehabilitació d'habitatges, la inversió en els trens al nostre país o el Pacte nacional per la indústria.

També veiem aquesta influència d'Esquerra Republicana amb la garantia d'enfortiment dels serveis públics per tal de millorar la vida de la gent, que, al cap i a la fi això, és el que hauríem d'estar fent nosaltres des d'aquí, treballar per millorar la vida de la gent.

En aquest cas, els destaco algunes de les accions pactades com el reforç de la salut pública, especialment la salut mental infantil i juvenil; els 500 milions per millorar els centres educatius, i des d'aquí tornem a fer una crida per atendre les demandes dels docents després de les vagues, i vagues que seguiran, i mobilitzacions que està havent-hi en l'àmbit de l'educació; o també ho veiem en exemples en aquest enfortiment dels serveis públics i millora de la vida de la gent amb l'aposta per la gent jove, amb el nou carnet jove i polítiques ambicioses d'emancipació juvenil.

I és clar, un dels pilars on es veu efectivament la influència Esquerra Republicana també és en la defensa de la llengua catalana, una llengua que ha de ser de present, però sobretot que volem que sigui de futur.

I aquest ha estat un pilar de l'acord de pressupostos, justament perquè sabem que el català està en una situació de debilitat, davant de moltes i de múltiples amenaces, i perquè sabem que és la principal eina de cohesió del país, a banda que, evidentment, és un element vertebrador de la nació catalana i signe d'identitat del nostre país.

Per totes aquestes mesures, com comentava abans, votarem «no» a l'esmena a la totalitat, perquè volem que tot això que els acabo de citar com a exemples es pugui desplegar. Però és que, a més, en l'àmbit del català creiem que es fa un salt

qualitatiu important justament per lluitar a favor de l'aprenentatge i de l'ús social de la nostra llengua.

Permetin-me, amb els minuts que queden, insistir en l'àmbit de la llengua catalana, i és que aquests pressupostos permetran reforçar el Departament de Política Lingüística. Aquí potser s'ha menystingut per alguns grups des de pols oposats que presenten aquesta esmena a la totalitat, però justament aquest Departament de nova creació, com abans comentava, doncs, és necessari que es pugui reforçar com es mereix dimensionar i estructurar doncs la política lingüística del nostre país al lloc que li pertoca.

També reforçar el Consorci per a la Normalització Lingüística, al cap i a la fi és l'instrument que permet l'aprenentatge, l'ensenyament de la llengua catalana a tothom i, per tant, cal que tingui també la dotació corresponent.

Aquest reforç del departament permetrà donar suport també a l'occità, l'aranès a l'Aan, i evidentment a la llengua de signes catalana. També ampliar l'oferta de places de llengua catalana en els cursos oficials. Impulsar el català a l'audiovisual i en l'àmbit tecnològic. El suport també a la política lingüística municipal, perquè, certament, la política lingüística no la fa només el Govern, és una acció concertada i, per tant, els municipis també hi tenen molt a dir. I també permetrà aquest reforç del departament l'impuls del català en el món de l'empresa, del treball, de la salut, de drets socials, i comerç i, evidentment, això també coordinat des de cada departament corresponent.

En concret, també el que hem pactat des d'Esquerra Republicana i que hem posat sobre la taula en la negociació inclou un programa per reforçar la presència de la llengua catalana a les xarxes socials i al món digital amb 50 milions d'euros per als propers tres anys, i suport a la Casa de la creació de Barcelona.

Permetran també les mesures pactades reforçar les entitats que treballen per la llengua i la cultura als Països Catalans, i aquí era clau pensar en el domini lingüístic sencer, especialment davant de les amenaces i dels atacs hostils de PP i de VOX a territoris com el País Valencià, les Illes, l'Aragó, també ho veiem a l'Estat francès, perquè si poguessin aquí, PP i VOX farien el mateix que estan fent justament al País Valencià, a les Illes o a l'Aragó, que és pactar en contra de la llengua. S'han presentat

avui també, novament, com a enemics de la llengua catalana, malgrat les paraules que després utilitzen fent veure que la defensen.

Més accions, perquè n'hi ha més encara en l'àmbit del català. Potenciar la presència del català a l'esport amb 10 milions d'euros. És un àmbit importantíssim per a la cohesió social el món de l'esport, i per això convé invertir-hi perquè el català sigui la llengua també normal d'ús, sigui la llengua també vehicular en l'aprenentatge, en la formació, en la pràctica esportiva.

No volem deixar d'anomenar les 259 aules d'acollida per a l'aprenentatge intensiu de la llengua per a l'alumnat nouvingut, perquè en l'àmbit d'educació, doncs, sabem que és clau no només aquestes aules d'acollida, sinó la vehicularitat del català per garantir l'aprenentatge i que sigui així sent llengua de cohesió al nostre país.

En totes aquestes mesures s'hi veu el segell d'Esquerra Republicana i per això, doncs, ens en sentim satisfets, però és evident que la feina no s'acaba aquí. De fet, ja li vam dir al conseller, i avui ho reiterem, queden molts deures, queda moltíssima feina per fer com a departament (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) sobretot en relació a l'execució dels recursos i compliment dels acords, però també a nivell de tot el Govern i amb el desplegament del Pacte Nacional per la Llengua.

Abans també ho intentava dir. La defensa de la llengua no interpel·la només el conseller de Política Lingüística o el Departament de Política Lingüística, sinó que afecta i interpel·la tot el Govern, i en relació a això la resta de departaments creiem que s'han de posar les piles.

Ara toca passar del compromís a l'acció perquè, com deia abans, ja no hi haurà excuses, el Govern no tindrà excuses. Aquesta legislatura pot acabar amb un nou finançament, amb més recursos, més sobirania, més català, més equilibri territorial, més benestar per a la ciutadania de Catalunya. Els pressupostos van també en aquesta línia i dependrà del compliment i de la bona feina.

L'acord de pressupostos no és un xec en blanc, és un instrument que ens dona oportunitats com a país i nosaltres, des d'Esquerra Republicana, serem garants que aquestes oportunitats s'aprofitin i s'aprofitin bé, en general i també en favor de la llengua catalana.

Gràcies.

El president

Doncs, ara és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns, i té la paraula la seva portaveu, la diputada Susanna Segovia.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Doncs, els de Comuns anunciem també el vot en contra les esmenes a la totalitat. Entenem que tampoc serà una sorpresa.

Efectivament, nosaltres ja vam arribar a un acord amb el Govern del president Illa el mes de febrer per poder aprovar aquests pressupostos el mes de març. És un acord que va ser complicat, va ser difícil, ja ho vam explicar quan vam fer també la primera ronda d'intervencions dels consellers per explicar aquell pressupost. És un acord que va ser difícil, perquè costa molt aconseguir que el Govern del president Illa compleixi els acords i vam haver d'insistir molt i d'apretar molt perquè s'acomplissin els acords dels suplementos de crèdit, que és el que realment després va permetre que poguéssim fer una negociació de pressupostos.

Però finalment vam fer aquesta negociació, vam arribar a uns acords on davant la situació d'extrema desigualtat que estem vivint a Catalunya, on un de cada tres nens pateix pobresa infantil, on la majoria de les famílies no poden accedir a un habitatge, doncs, destinar-hi el seixanta o el setanta per cent del seu sou, on a Catalunya tornen a despuntar els desnonaments i tornen a pujar els desnonaments després d'anys que baixaven perquè la gent no pot pagar el lloguer, la gent no pot pagar la hipoteca i tampoc es pot canviar de casa perquè els preus que hi ha al seu voltant són molt alts. Un acord que posava sobre la taula arribar a 1.250 milions en habitatge només en aquest any i que hem actualitzat amb un nou acord per aquests pressupostos que s'han aprovat en el mes de maig d'arribar, com a mínim, a 2.500 al llarg de la legislatura. Uns recursos que han de servir per construir habitatge de protecció oficial, que han de servir per comprar habitatge, que han de servir per reformar habitatges. Tenim centenars de milers d'edificis que estan amb problemes estructurals i que literalment cauen a sobre de la gent que hi viu, però que també ha de servir per sancionar i per posar rigor en el compliment de la llei amb una unitat de disciplina en l'habitatge.

També hem col·locat temes de mobilitat. També hem col·locat que no pot ser que tinguem milers de persones que surten de casa seva sense saber si arribaran a la feina, si arribaran a l'examen que tenen o si arribaran a la prova mèdica que tenen perquè Rodalies no funciona i el servei de bus alternatiu i el servei de bus interurbà necessita ampliar-se, millorar-se i actualitzar-se.

Hem posat sobre la taula qüestions d'educació, qüestions de salut pública, reducció de les llistes d'espera.

Per tant, són uns pressupostos que, tot i que no són els pressupostos que els Comuns hauríem fet, són uns pressupostos que sí, efectivament, han estat condicionats pels Comuns. S'haurien de posar d'acord si els Comuns fem de comparsa o fem de vicepresidents del Govern, perquè és una mica contradictori el posicionament d'alguns grups en aquesta comissió i el que després diuen durant el debat parlamentari sobre les esmenes de la totalitat al pressupost a l'hemicicle.

Per tant, nosaltres hem condicionat, i estem orgullosos d'haver-ho fet, perquè creiem que això converteix aquests pressupostos en pressupostos una mica més progressistes i una mica més d'esquerrers del que haurien estat sense la participació dels Comuns.

Creiem que tant els pressupostos com els acords que el Govern ha signat amb el meu grup, amb els Comuns, però també amb el d'Esquerra Republicana, fan que siguin uns pressupostos que posen sobre la taula la necessitat de donar respostes a les problemàtiques i a les necessitats de la gent avui, ara, ja, perquè la millor manera de combatre els discursos d'odi, la millor manera de combatre el creixement de les forces de la dreta i de la ultradreta, i d'aquesta dreta que pacta amb la ultradreta, que curiosament no els sembla malament que sigui la ultradreta qui els condiciona els seus acords d'investidura, però els molesta que siguin les forces progressistes qui condicionen els acords d'investidura. Entenem que arribar a una majoria és dret tant de la dreta com de l'esquerra.

I dintre d'aquest acord també hem posat sobre la taula, evidentment, qüestions de política lingüística, que és el que afecta a aquesta comissió. Una de les qüestions posades sobre la taula és l'augment de les capacitats que té el Govern per oferir cursos per aprendre el català.

Crec que hem de traslladar i compartim la situació de preocupació pel descens de l'ús social del català a Catalunya. És evident que l'enquesta d'usos lingüístics ho posa sobre la taula, però crec que també hem de destacar el fet que és l'enquesta que més parlants de català ha detectat i que més interès en aprendre el català ha detectat. El que no pot ser és que hi hagi aquest interès en aprendre el català, en utilitzar el català i en viure en català a Catalunya i el Govern no pugui oferir els cursos que la gent necessita per poder-lo aprendre. I l'ha de poder oferir en quantitat, en nombre de places, però també en equitat territorial, és a dir estès per tot el territori, que es puguin fer també dintre de l'àmbit laboral, que siguin adaptats en horari, que es puguin fer *online* i que hi hagi un sistema d'acreditació rigorós.

I el que tampoc podem pensar és demanar impossibles a la gent, és a dir demanar-li a la gent que es tregui un curs d'A1, que normalment al Consorci de Normalització Lingüística és un any de curs, és un curs sencer, demanar que se'l treguin en sis-set mesos és posar unes traves que no estan en realitat pensades aparentment perquè aprenguin el català, sinó perquè tinguin més obstacles per regularitzar la seva situació.

La gent ha de poder aprendre català, la gent vol aprendre català i ha de tenir les oportunitats per aprendre-ho. I si no els recomano que vegin els vídeos de denúncia que ha fet la gent de Top manta quan han intentat apuntar-se a cursos de català, moltíssima gent esperant, llargues cues, gent quedant-se sense places i això ho han denunciat perquè era «volem aprendre català i no se'ns deixa».

Per tant, crec que és fonamental posar tots aquests recursos i creiem que a partir del Pacte Nacional per la Llengua i del que contemplen aquests pressupostos es podrà ampliar molt la capacitat que ha de tenir el Govern de la Generalitat per oferir totes les facilitats possibles per a tothom que vol aprendre català.

I també estaria bé que en algun moment alguns grups posin sobre la taula quines són les seves mesures perquè els expats, els que venen de la Unió Europea i que no necessiten passar per un procés de regularització, també estiguin obligats a aprendre el català i també estiguin obligats a utilitzar el català, perquè de moment no sentim propostes en aquest sentit; sempre sentim propostes cap a la gent que necessita passar per aquest procés de regularització.

Així que encantats i encantades de poder treballar en les propostes que ens presentin altres grups per millorar i per exigir el mateix compromís amb el català a la gent que ve d'Alemanya, a la gent que ve de Dinamarca, a la gent que ve de França i a la gent que no necessita passar per un procés de regularització.

També hem posat sobre la taula la necessitat d'enfortir el sistema educatiu per a l'aprenentatge del català. Ara mateix, i ho sabem tots i totes, nens i nenes estan acabant l'ESO sense tenir el nivell necessari de català, i això no és un problema dels nens i de les nenes, no és un problema de la capacitat que tenen, és un problema que ara mateix l'escola catalana no està oferint la formació en català que necessiten aquests nens i nenes per sortir amb totes les competències quan acaben l'ESO.

Per això nosaltres el que hem posat sobre la taula és que hi hagi un pla específic d'urgència per donar suport a la comunitat educativa, a professors, a professorat, als equips de direcció, perquè realment es pugui garantir que el català és la llengua vehicular de totes les assignatures que s'han d'impartir en català. Que hi ha una responsabilitat per part dels docents, que hi ha una exigència cap als estudiants també, però que, a canvi, tenen la formació i l'aprenentatge que necessiten en el català, perquè sinó el que acabarem creant també en acabar l'ESO és un gran greuge entre nens i nenes que venen de famílies catalanoparlants i nens i nenes que no venen d'aquestes famílies.

Jo no vinc d'una família catalanoparlant, jo no sabia i no parlàvem el català. Jo el vaig aprendre a l'institut i després a la universitat. Per tant, aprendre el català ha de ser una oportunitat per tothom i no els hi podem negar a milers de nens i nenes que ara mateix no estan aconseguint que l'escola sigui el mecanisme d'aprenentatge del català.

Com dèiem, donarem suport a aquest acord de pressupostos i, per tant, votarem en contra de les esmenes de la totalitat per responsabilitat, sí, però també per convenciment que fent polítiques en positiu, polítiques de transformació i polítiques socials és com li anirà millor a Catalunya i a la seva gent.

Gràcies.

El president

D'acord, doncs acabada la seqüència, ara... (*Marta Vilalta i Torres demana per parlar.*) Digui'm, diputada, per quina raó ens demana la paraula? Anuncieu-la ara, sí, sisplau.

Marta Vilalta i Torres

Perdó. Era per anunciar una substitució, perquè abans no ho he fet. La diputada Ana Balsera substitueix la diputada Irene Aragonès.

Gràcies.

El president

Molt oportú.

Doncs ara sí, procedirem a la votació conjunta de les esmenes a la totalitat a aquesta secció pressupostària i, per tant, s'entenen els vots a favor com a favor de les esmenes a la totalitat presentades i que votarem conjuntament.

Per tant, us demano vots a favor de les esmenes a la totalitat?

Són 7 vots.

Vots en contra?

Són 9 vots.

I, per tant, no hi haurà abstencions.

I, per tant, queden rebutjades les esmenes a la totalitat d'aquesta secció.

I no havent-hi més qüestions a tractar en aquest ordre del dia, aixequem la sessió.

La sessió s'aixeca a les...